

Stockholm stad får betala 252 000 kr till dokumentärfilmare för olovlig spridning av dokumentärfilm på Internet

Stockholm Stadsmuseum (stadsmuseum) tillgängliggjorde två dokumentärfilmer från 1960-talet på sin webbplats Stockholmskällan utan dokumentärfilmarens tillstånd. Filmerna skildrar det omfattande rivnings- och uppbyggnadsarbete som pågick av Stockholms innerstad under tidsepoken. Den ena filmen, *Tennstopet*, skapades på uppdrag av Stadsmuseum och den andra filmen, *En Blick på Hötorgscity* (Hötorgcity), skapades på eget initiativ av upphovsmannen. En kopia av filmen Hötorgcity såldes till Stadsmuseum.

Filmerna skapades med den teknik som fanns tillgänglig på 1960-talet, nämligen reversalteknik, och möjliggjorde filmvisning med hjälp av projektor. Rättigheterna till den film som beställdes av Stadsmuseum reglerades i ett avtal. Eftersom avtalet slöts på 60-talet reglerades inte framtida digitaliseringsmöjligheter. Filmen Hötorgcity saknade avtal.

Under 2000-talet valde Stadsmuseum att digitalisera filmerna utan att ta kontakt med dokumentärfilmaren. Filmerna publicerades därefter på Stadsmuseums webbplats Stockholmskällaren som är en webbplats tillgänglig för alla. Filmerna låg på Stockholmskällaren under sju år innan att upphovsmannen uppmärksammades på att filmerna fanns där. Stadsmuseum skapade även en kortversion av Hötorgcity och lät Svenska Dagbladet nyttja den versionen i en läsartävling. Efter att dokumentärfilmaren försökt komma överens med Stadsmuseum om ersättning för nyttjandet under två år utan framgång valde han att låta domstolen pröva frågan.

Stockholms tingsrätt, genom två instanser (Patent- och marknadsdomstolen och Patent- och marknadsöverdomstolen) prövade målet och kom fram till att agerandet innebar upphovsrättsintrång och att dokumentärfilmarens yrkade ersättning var skälig. Utöver ersättningen till dokumentärfilmaren på 252 000 kr fick Stadsmuseum betala rättegångskostnader i de båda instanserna vilket innebar att notan slutade på närmare 600.000 kr.

Domen ger vägledning i ett flertal intressanta frågor och visar att det är viktigt att ha alla avtal på plats. Domen visar också att en myndighet, med uppdrag att vårda kulturhistoria, inte har en särställning när det gäller att nyttja andras skyddade verk.

Stockholm den 4 september 2022

Katarina Ladenfors

Advokat/Partner, Advokatfirman MarLaw

Domen går att läsa här: Patent- och marknadsöverdomstolen 2022-06-10, mål nr [PMT 13244-21](https://www.domstol.se/globalassets/filer/domstol/patentochmarknadsoverdomstolen/avgoranden/2022/pmt-13244-21.pdf)
[https://www.domstol.se/globalassets/filer/domstol/patentochmarknadsoverdomstolen/avgoranden/2022/pmt-13244-21.pdf/](https://www.domstol.se/globalassets/filer/domstol/patentochmarknadsoverdomstolen/avgoranden/2022/pmt-13244-21.pdf)